

Motion till riksdagen 2005/06:Kr380

av Peter Pedersen m.fl. (v)

Idrott

Motionen delad mellan flera utskott

1 Innehållsförteckning

1	Innehållsförteckning.....	1
2	Förslag till riksdagsbeslut.....	2
3	Bakgrund och motivering.....	4
4	Åtgärder för att allmänt främja fysisk aktivitet, främst bland barn och ungdomar.....	5
5	Ökad och daglig fysisk aktivitet i skolan.....	5
6	Samhällsplanering som underlättar fysisk aktivitet.....	6
7	Näridrottsplatser, idrottsanläggningar och arenor för idrott.....	6
8	De statliga anslagen ska möjliggöra en långsiktig och förutseende planering.....	7
9	Statens bidragsgivning till en självständig idrottsrörelse.....	7
10	Idrottsrörelsens finansiering.....	8
11	Intäkter av spel.....	8
12	Idrotten och skatterna.....	9
13	En jämställd idrott.....	9
14	En trovärdig idrott.....	10
15	Idrott och studier.....	10
16	Det idrotthistoriska arvet.....	11
17	Internationella idrottsevenemang i Sverige.....	12

Fel! Okänt namn på

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i samverkan med berörda parter ta fram ett brett åtgärdsprogram i syfte att långsiktigt stimulera åtgärder, som ger fler möjlighet till ökad fysisk aktivitet, främst barn och ungdomar.
2. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag, som syftar till att stimulera ökad och daglig fysisk aktivitet i skolan.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att plan- och bygglagen förtydligas vad gäller säkerställandet av ytor för fysisk aktivitet samt att idrottsrörelsen ges möjlighet till samråd i den fysiska samhällsplaneringen.²
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att säkerställa en god tillgång på näridrottsplatser, idrottsplatser och andra arenor och anläggningar där idrott kan utövas för ett brett spektrum av idrotter oavsett om dessa idrotter domineras av kvinnor/flickor eller män/pojkar.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att låta utreda hur en mer långsiktig och förutseende planering skall göras möjlig för idrottsrörelsen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den statliga bidragsgivningen till idrotten måste respektera idrottsrörelsens självständighet och att staten endast ställer upp målen för sin bidragsgivning.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det väsentliga i att säkerställa idrottsrörelsens möjlighet till egenfinansiering.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det för de allmännyttiga ideella föreningarnas skull är väsentligt att vidmakthålla en reglerad spelmarknad.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att beskattningen inom den allmännyttiga ideella sektorn utformas på ett sätt som underlättar och stimulerar ideell verksamhet, ideellt engagemang och ideellt ledarskap så att den ideella sektorn kan bevaras och utvecklas.³
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att vid den statliga bidragsgivningen betona ett fortsatt arbete för en jämställd idrott.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att vid den statliga bidragsgivningen betona ett fortsatt arbete för en ”ren” och trovärdig idrott.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att i samverkan med berörda parter ta fram åtgärder som ökar möjligheten att kombinera idrottsutövande och studier.¹

Fel! Okänt namn på

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att regeringen i samverkan med Riksidrottsförbundet (RF), Riksidrottsmuseum och andra idrottsmuseer bör överväga lämpliga åtgärder för att lyfta fram det idrottshistoriska arvet i hela landet.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att berörda parter i samverkan utvecklar en modell för att kunna ”ta hem” stora idrottsarrangemang till Sverige på ett sätt som gynnar idrotten och som en viktig faktor för tillväxt och utveckling i landet.

¹Yrkandena 2 och 12 hänvisade till UbU.

²Yrkande 3 hänvisat till BoU.

³Yrkande 9 hänvisat till SkU.

Fel! Okänt namn på

3 Bakgrund och motivering

Riksdagen beslutade den 1 december 1999 vilken idrottspolitik som skall gälla för inledningen av 2000-talet utifrån prop. 1998/99: ”En idrottspolitik för 2000-talet – folkhälsa, folkrörelse och underhållning”. Propositionen lades fram utifrån ett samarbete mellan s, v och mp. Den antagna idrottspolitiken lade en bra grund för idrottspolitiken och relationen mellan staten och den självständiga idrottsrörelsen. Vi kommer emellertid i denna motion att ta upp ett antal områden och frågeställningar, där arbetet behöver utvecklas och fördjupas ytterligare. Den svenska idrottsrörelsen tar ett stort ansvar när det gäller att få många att komma igång med fysiska aktiviteter av varierande slag och utifrån olika intressen och möjligheter för den enskilde. Riksidrottsförbundet (RF) upprätthåller väl fungerande kontakter med de politiska organisationerna, vilket ger möjlighet till ett stimulerande utbyte av idéer med respekt för de olika rollerna. RF har antagit en rad olika program på en rad olika områden, t.ex. etikfrågor, jämställdhet, frågor om sexuell läggning osv. Nu finns det dock en rad olika åtgärder att vidta för att implementera alla dessa program ut i hela den svenska idrottsrörelsen, in i styrelserummen och ut i omklädningsrummen. Vi ser fram mot fortsättningen av satsningen ”Handslaget”. Den innebär en extra miljard till idrottsrörelsen under den pågående mandatperioden för att ge möjlighet för fler att delta i idrottsutövandet oavsett kön, etnicitet eller socioekonomisk bakgrund, att avgifterna hålls nere, att flickor ges likvärdiga möjligheter till idrottsutövande osv. Vi ser fram mot en utvärdering av denna ambitiösa satsning för att se utfallet och dra lärdom inför framtida stöd till idrotten.

Vänsterpartiet konstaterar att idrottsrörelsen ligger nära folkets hjärta och är vårt lands största folkrörelse med ca 3 miljoner medlemmar och över en halv miljon ideella ledare. Vi kan också konstatera att ”den svenska modellen” lett till makalösa framgångar inom den internationella idrotten i ett stort antal idrottsgrenar. Vi glädjer oss särskilt åt alla de stora framgångar som våra fantastiska idrottskvinnor presterat i friidrott, orientering, fotboll, golf, simning, boxning och ridsport för att ge några exempel. ”Det svenska idrottsundret” kan till stor del hänföras till det ideella engagemanget, där en stor bredd idrottsutövare från barn- och ungdomsåren ger en imponerande topp, som i sin tur inspirerar nya utövare att komma in i idrotten. I detta sammanhang är det viktigt att lyfta fram att alla skall kunna idrotta, att arenor och anläggningar finns på rimligt avstånd, att det inte kostar skjortan att delta osv.

Trots allt positivt som vi förknippar med idrotten, finns det en rad oros-tecken och problem som vi vet att idrotten försöker jobba med, men där vi ändå vill uppmärksamma frågorna. Exempel på problem är kommersialiseringen av idrotten, beroendet av sponsorer, finansieringen av idrotten, doping, ätstörningar, bristande jämställdhet, synen på personer med olika sexuell läggning, sexifiering, exploatering, utrustningshysteri och tidig utslagning.

Vänsterpartiet menar att idrotten stimulerar många till fysisk aktivitet vilket främjar folkhälsan. Det är därför rimligt med ett långsiktigt samhälleligt stöd till idrotten, som inte görs alltför beroende av hur spelmarknaden utveck-

las. Vi vill se ett skattesystem som underlättar och främjar arbetet i den allmännyttiga ideella sektorn. Vi betonar att den statliga bidragsgivningen till idrotten skall utformas med respekt för idrottsrörelsens självständighet och oberoende. Staten kan ställa upp vissa mål för bidragsgivningen, men det är upp till idrottsrörelsen att bestämma hur målen skall uppnås. Vi finner vidare att det bör finnas ett gemensamt intresse att kunna arrangera stora idrottsarrangemang i landet.

4 Åtgärder för att allmänt främja fysisk aktivitet, främst bland barn och ungdomar

Det pågår sedan en tid en debatt om barns och ungdomars aktivitet eller brist på sådan. De flesta verkar vara överens om att det i grunden är bra med fysisk rörelse, inte minst i unga år, för att bygga upp hälsan och därmed kunna förebygga ohälsa och skador längre fram. Till denna diskussion hör också diskussionen om att ett stort antal barn och ungdomar ägnar sig åt stillasittande aktiviteter framför datorn eller tv:n och dessutom har fått matvanor som till stor del inriktats på s.k. skräp- eller snabbmat. Sammantaget leder brist på fysisk aktivitet och felaktig kost till att många barn och ungdomar i hela västvärlden, också i Sverige, är överviktiga med dålig kondition och styrka. Det leder i sin tur risk för ”välfärdssjukdomar” som t.ex. hjärt- och kärlsjukdomar, benskörhet och diabetes redan i unga år. Det krävs därför att berörda parter samverkar om att ta fram ett brett åtgärdsprogram i syfte att långsiktigt stimulera åtgärder som ger fler möjlighet till ökad fysisk aktivitet, främst barn och ungdomar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

5 Ökad och daglig fysisk aktivitet i skolan

Barnens skolgång kan möjliggöra såväl en spontan som en organiserad fysisk rörelse. Säkra gång- och cykelvägar möjliggör att barnen kan gå eller cykla fram och tillbaka till skolan. Inbjudande skolgårdar och tillgång till lite redskap ger möjlighet till fysisk aktivitet på raster och i anslutning till lektionerna i början och slutet av skoldagen. En stor del av diskussionen har dock handlat om antalet idrottslektioner i skolan. Detta är förstås en viktig diskussion, men fler idrottslektioner löser inte automatiskt problemet! Det är ett faktum att vissa barn/ungdomar idrottar flitigt, regelbundet och spontant på fritiden, organiserat i en idrottsförening och också deltar på idrottslektionerna. Men fler lektioner ger inte automatiskt ökad fysisk aktivitet för den som redan i nuläget helst avstår från fysisk aktivitet på fritiden eller i skolan. Därför måste åtgärder vidtas som inriktas och anpassas till olika individers behov och förutsättningar. För några år sedan kom idrottsrörelsen och de politiska partierna överens om att, på Riksidrottsförbundets förslag, verka för att samtliga landets skolor skall erbjuda sina elever minst 30 minuters organiserad

Fel! Okänt namn på

fysisk aktivitet varje dag. Det har getts ut stödande material för att underlätta den fysiska rörelsen. På många skolor fungerar det bra, medan det går trögare på andra. Det är viktigt att föräldrar, elever och skola görs medvetna om vikten av fysisk rörelse och att de får stöd att genomföra sådan under skoldagen. Regeringen bör i samverkan med berörda parter återkomma med olika förslag som syftar till att stimulera ökad och daglig fysisk aktivitet i skolan. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Samhällsplanering som underlättar fysisk aktivitet

I samhällsplaneringen är det viktigt att det säkerställs att det skall finnas utrymme och möjlighet till lek, fysisk rörelse och spontanidrott på t.ex. skolor och i våra bostadsområden. Undersökningar visar, enligt RF, att t.ex. förskolebarn inte gärna rör sig mer än 50–150 meter från hemmet på egen hand. I åldern 7–9 år utökas visserligen avstånden men inte mer än upp till ca 400 meter. Trots detta är det inte ovanligt att nya bostadsområden planeras och uppförs utan någon tanke på att i närområdet skapa möjlighet till fysisk rörelse. Detta är förstås ohållbart om vi vill möjliggöra att fler blir fysiskt aktiva. Vi vill därför hänvisa till skrivningarna i idrottspropositionen: ”Möjligheten till motion och idrott bör därför finnas där människor bor. Bostadsområdena bör innehålla grön- och aktivitetsytor och därigenom främja förutsättningar för goda levnadsvanor för de boende.” Till detta hör säkerställandet av säkra gång- och cykelvägar, som ger t.ex. barn möjlighet till fysisk aktivitet från och till skolan. Det är dessutom angeläget att t.ex. skolgårdarna utformas på ett sätt som inbjuder till lek och spontant idrottande. För att säkerställa att dessa värden beaktas i samhällsplaneringen bör plan- och bygglagen förtydligas vad gäller krav på ytor för fysisk aktivitet, och idrottsrörelsen bör ges möjlighet till samråd i den fysiska samhällsplaneringen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

7 Näridrottsplatser, idrottsanläggningar och arenor för idrott

Med tanke på det tidigare anförda om att barn inte rör sig så långt ifrån hemmet är det viktigt att det finns grönytor, lekparker och näridrottsplatser i närheten av det egna hemmet sett ur barnets perspektiv. Näridrottsplatser, dvs. små och flexibla idrottsanläggningar som inte utgår från organiserad idrottsverksamhet utan som inbjuder till spontan fysisk rörelse är värda att pröva. Byggandet av sådana torde i första hand ligga på kommunerna. Men även i övrigt är det av stor vikt att säkerställa en god tillgång till idrottsplatser, idrottsanläggningar och idrottsarenor, som inbjuder till idrottsutövande i ett

stort spektrum av idrotter oavsett om dessa idrotter sett till antalet utövare domineras av kvinnor/flickor eller män/pojkar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Inte minst i de större städerna saknas ofta en tillräcklig tillgång till idrottsanläggningar.

8 De statliga anslagen ska möjliggöra en långsiktig och förutseende planering

Den statliga bidragsgivningen utgår från synsättet att idrott stimulerar många till fysisk rörelse, vilket främjar folkhälsan. Så länge idrotten lever upp till eller arbetar seriöst mot uppställda mål är det också logiskt med ett långsiktigt statligt stöd på en säkerställd nivå. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Ett sådant system ger trygghet och goda möjligheter för idrotten att planera sin verksamhet långsiktigt och på ett genomtänkt sätt.

9 Statens bidragsgivning till en självständig idrottsrörelse

Vänsterpartiet menar att statens bidragsgivning till idrotten måste utformas med respekt för att idrottsrörelsen är en självständig och oberoende folkrörelse.

Statens bidragsgivning till den självständiga idrottsrörelsen skall vara långsiktig på en säkerställd nivå, där staten sätter upp mål för sin bidragsgivning och idrottsrörelsen beslutar om vilka medel som skall användas för måluppfyllelse. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Det är också av yttersta vikt att idrottsrörelsen kraftfullt reagerar och tar tag i de problem och faror som på olika sätt kan hota idrotten och dess identitet. En idrott som erhåller ett stort samhälleligt stöd måste vara öppen och tillgänglig för alla. Kostnaden för att idrotta får inte skena iväg och bli ett faktiskt hinder för mångas deltagande. Dopning, utslagning, kommersialisering, sexifiering och andra negativa inslag måste motverkas kraftfullt och åtgärder vidtas för att uppnå en till fullo jämställd idrott. Det är väsentligt att ”Handslaget” – en pågående satsning under mandatperioden på 1 miljard kronor för att bl.a. öppna dörren för fler att kunna idrotta, att avgifter hålls nere m.m. – utvärderas för att det skall kunna tas väl underbyggda beslut för framtiden, t.ex. om en förlängning eller permanentning av satsningen.

Fel! Okänt namn på

10 Idrottsrörelsens finansiering

Idrottsrörelsen är i hög utsträckning egenfinansierad i bemärkelsen att intäkterna genereras av rörelsens föreningar och förbund. Idrottsutredningen från 1998 kom fram till följande fördelning av intäkterna år 1996: 50 % av intäkterna kom från medlemmarna, publiken och spel. Intäkter från näringslivet, tv och sponsring svarade för 14 %, medan det samhällliga stödet stod för 36 % av intäkterna. Dessa relationer gäller i stort sett fortfarande. Det framkom också att olika idrotter uppvisar stora skillnader när det gäller de ekonomiska möjligheterna, t.ex. hur mycket man kan få in via biljettintäkter, sponsorpengar osv. För att upprätthålla idrottsrörelsens självständighet och oberoende är det viktigt att säkerställa att den i framtiden ges möjligheter till en betydande andel egenfinansiering av de totala intäkterna. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Det är viktigt att en självständig idrottsrörelse faktiskt kan ta självständiga beslut och inte blir ensidigt beroende av vare sig statliga och andra samhällliga anslag, sponsorintäkter eller spelpengar. Vänsterpartiet vill i sammanhanget poängtera att vi föredrar samhällliga anslag på en säkerställd nivå och att idrottsrörelsen inte får bli beroende av utvecklingen på spelmarknaden.

11 Intäkter av spel

Intäkter av spel har blivit en alltmer avgörande del av idrottsrörelsens finansiering. De driver det egna Folkspel, inte minst Bingolotto som gett betydande intäkter till idrottsrörelsen, som emellertid har tappat andelar av den totala spelmarknaden, men intäkter från traditionella lotterier, bingoallianser osv. har också haft stor betydelse. Till detta kommer överföring av medel från Svenska Spels överskott, inte minst till barn- och ungdomsverksamheten. Det är glädjande att den olyckliga direktkopplingen mellan intäkter på värdeautomatspelet Jack Vegas och idrottsrörelsen numera har ersatts av ett vinstdelningssystem, som utgår från hela överskottet i Svenska Spel. Hela systemet utgår från att det finns en reglerad spelmarknad, förbehållen det allmännyttiga via staten och det ideella via folkrörelserna. En rad kommersiella, internationella spelbolag försöker aktivt angripa denna reglerade spelmarknad för att kunna ta för sig av en lukrativ spelmarknad. Det kan nämnas att riksidrottsförbunden i en rad EU-länder förra året enades om ett gemensamt uttalande till försvar för en fortsatt reglerad spelmarknad. För att motverka en alltmer aggressiv marknadsföring i kampen om att vinna marknadsandelar, för att motverka ett ökat spelberoende och ett minskat ansvarstagande för de som drabbas av spelandets negativa sidor och för att säkerställa att överskottet från spel går till det allmännyttiga och den ideella sektorn måste den reglerade spelmarknaden vidmakthållas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

12 Idrotten och skatterna

Det pågår en ständig diskussion om och analys av den ideella sektorns skatter och uttolkningen av regelverket. Det kan t.ex. handla om mervärdesskattens tillämpning. På RF:s egen hemsida finns en hel del av de skattetekniska problemen inom idrotten redovisade. Det är givetvis väsentligt att ledare och idrottsutövare följer gällande skattelagstiftning, men det är i sammanhanget viktigt att poängtera att skattereglerna skall vara tydliga och möjliga att förstå. Det är inte rimligt att begära att ideellt arbetande kassörer i landets föreningar skall vara mer insatta experter på skatteområdet än det lokala skattekontoret! Riksidrottsförbundet visar i en undersökning att så många som 80 % av intervjuade ledare, främst kassörer, funderade på att sluta. Den största orsaken till detta syntes vara en rädsla för att göra fel, vilket kan skada den förening de verkar i och dem själva. Vi vill hävda att den ideella sektorn är produktiv och att ideellt arbete skall uppmuntras, inte försvåras. Handelshögskolan har i en beräkning visat att den samlade ideella insatsen i landet motsvarade ca 300 000 heltidsarbeten. RF skriver på sin hemsida att värdet av idrottens ideella ledarskap motsvarar ca 15 miljarder kronor om det skulle betalas av samhället. Andra undersökningar kommer fram till att den ideella idrottsrörelsen drar in betydligt mer pengar till staten än vad som betalas ut i andra riktningen.

Vänsterpartiet menar, att beskattningen av den allmännyttiga ideella sektorn skall utformas på ett sätt som underlättar och stimulerar ideell verksamhet, ideellt engagemang och ideellt ledarskap så att den ideella sektorn kan bevaras och utvecklas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Här vill vi också hänvisa till den stora motion om översyn av skattesystemet som Vänsterpartiet samtidigt lämnar in och där ovanstående översyn bör kunna ingå.

13 En jämställd idrott

Idrottsrörelsen har på allvar tagit upp kampen för att ta steg mot en till fullo jämställd idrott. RF konstaterar dock att det är långt kvar för att detta mål skall anses uppnått. Många svenska idrottskvinnor plockar visserligen hem en imponerande mängd medaljer och topplaceringar i internationella tävlingar, men fortfarande så utgör t.ex. kvinnor/flickor knappt 40 % av idrottsföreningarnas medlemmar och bara 27 % av specialförbundens styrelser. I distriktsförbunden är motsvarande siffra 44 % kvinnliga styrelseledamöter. Ordförandeskapet är fortfarande till stor del förbehållet männen och det är därför mycket glädjande att den nyvalda RF-ordföranden är en kvinna med en gedigen bakgrund och förankring inom idrotten. Även bland landslagstränare/förbundskaptener dominerar männen kraftigt, då 417 av totalt 510 (82 %) är män. Sexismen, sexifieringen och sexponeringen inom idrotten drabbar främst de kvinnliga idrottarna, som tvingas/uppmannas uppträda i åtsmitande

Fel! Okänt namn på

kläder för att göra t.ex. sponsorer välvilliga. En annan återkommande, ur-gammal och tröttnande diskussionen är den om det finns manliga respektive kvinnliga idrotter, dvs. idrotter som anses vara mer eller mindre lämpliga utifrån kön. Vänsterpartiet menar, att kvinnor och män, flickor och pojkar, självfallet skall ha rätt och uppmuntras till att utöva vilka idrotter de vill! Allt detta är uppenbara tecken som visar att idrotten fortfarande styrs av en tydlig manlig norm, som idrottskvinnor och deras idrottsutövande ständigt relateras till. RF antog en jämställdhetsplan 1989 som sedan återkommande har uppdaterats. Olika projekt har genomförts och RF har gett ut rapporten ”Idrott, kön och genus – en kunskapsöversikt”, som på en genomgripande och initierat sätt tar upp skillnaden i mäns och kvinnors idrottande, skillnaden i villkor osv. med en genomgång av genusteoretiska och filosofiska perspektiv. Idrottsrörelsen har således gjort mycket, men mycket återstår ändå att göra. Inte minst behöver alla goda idéer och insikter på central nivå pressas ut i alla distrikt, föreningar, styrelser och omklädningsrum. Staten bör stödja detta och bör därför i sin bidragsgivning poängtera vikten av fortsatt arbete för en jämställd idrott. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

14 En trovärdig idrott

Det är för idrottens egen överlevnads skull helt avgörande att komma till rätta med de problem och negativa sidor som finns inom idrotten. Mycket har gjorts och görs men arbetet mot dopning och droger inom idrotten måste fördjupas, kopplingen idrott och alkohol måste brytas, sexismen och de sexuella trakasserier måste upphöra, för att ge några exempel. Den heteronormativa manliga normen inom idrotten måste brytas. Idrotten skall välkomna alla utan hänsyn till t.ex. kön, ålder, socialt ursprung, etnicitet, funktionshinder eller sexuell läggning. Etikfrågorna måste därför alltid stå i förgrunden inom idrotten och inte tappas bort i jakten på ädla medaljer och prestigeladdade mästerskap. Framgångar som bygger på fusk i någon form är inte värda någonting. Staten skall stödja detta ständigt pågående etikarbete genom att betona vikten av detta i sin bidragsgivning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

15 Idrott och studier

Tidigare var det inte ovanligt att t.o.m. landslagsidrottare kunde ägna sig åt olika idrotter. Specialiseringen inom idrotten har dock ökat och vissa idrotter utövas i stort sett året runt. Träningsdoserna har ökat betydligt och träning och tävling upptar en stor del av idrottsutövarens tid redan i relativt tidig ålder. Samtidigt är den aktiva tävlingskarriären i en idrott ofta ganska tidsbegränsad. Det är inte ovanligt att idrotten trängde undan den enskilda idrottsutövarens studier, vilket skapar stora problem när idrottskarriären i rampluset

är över och berömmelsens fördelar tynar bort. Det finns en rad tragiska exempel på detta. Det är därför av stort värde att idrottsutövare på olika nivåer kan och uppmuntras till och ges förutsättningar att kombinera idrott och studier. Det pågår i idrottsrörelsen och dess medlemsföreningar ett arbete med att stötta idrottsutövarnas i deras försök att kunna kombinera en krävande idrottssatsning med framåtsyftande studier på t.ex. gymnasial och universitetsnivå. Uppbyggandet av regionala idrottsgymnasier och riksidrottsgymnasier med riksintag är därför viktiga satsningar i sammanhanget, som bör uppmuntras och underlättas. När det gäller universitetsutbildningar kan problem uppstå om en idrottsutövare blir antagen på ett universitet/en högskola som ligger långt ifrån den egna föreningen och träningsanläggningen. Det kan vidare finnas problem att kombinera träning och tävling med den fastställda studiegången och enligt de krav som ställs i studiemedelssystemet. Det finns all anledning att vara uppmärksam på dessa svårigheter och försöka hitta fungerande lösningar. Idrottsrörelsen, olika utbildningsanordnare och andra berörda bör ta fram förslag till åtgärder som syftar till att underlätta möjligheten att kombinera idrottsutövande med studier. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

16 Det idrotthistoriska arvet

Idrotten är en viktig del av den svenska kulturen. Idrottshistorien utgör en viktig del av vårt kulturarv. Tanken på ett Riksidrottsmuseum har funnits länge och ett sådant etablerades också i Globen, Stockholm, år 1992. Det visade sig dock att det inte var speciellt ändamålsenliga lokaler för en sådan verksamhet och det visade sig omöjligt att skapa en stabil ekonomi. Efter påtryckningar från olika håll, även politiskt, utlovade regeringen genom Mona Sahlin på RF:s 100-årsjubileum att ta fram ändamålsenliga lokaler för ett Riksidrottsmuseum. I höst anser sig regeringen ha uppfyllt detta löfte genom att avsätta 6,9 miljoner kronor för ett sådant museum. Museet skall etableras i anslutning till Tekniska museets lokaler i Stockholm. RF säger sig ha förhoppningar om att inviga museet i början av 2007. Vänsterpartiet konstaterar att det finns ett flertal idrotthistoriska museer inriktade på olika idrotter runt om i landet, liksom ett stort antal idrotthistoriska sällskap och liknande. Det är viktigt att hela landet ges goda möjligheter att lyfta fram och spegla det idrotthistoriska arvet till en bred allmänhet. Det är t.ex. tänkbart att några museer ute i landet kan utvecklas till ansvarsmuseer för vissa idrotter inom ramen för Riksidrottsmuseet. Regeringens stöd till ett Riksidrottsmuseum i Stockholm bör därför kompletteras med åtgärder, som ger förutsättningar för Riksidrottsmuseet att kunna samarbeta med lokala och regionala idrottsmuseer, t.ex. genom vandringsutställningar, kunskaps- och erfarenhetsbyte osv. i syfte att lyfta fram det idrotthistoriska arvet i hela landet. Regeringen bör överväga lämpliga åtgärder för att uppnå detta i samverkan med RF, Riksid-

Fel! Okänt namn på

rottsmuseum och andra idrottsmuseer. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

17 Internationella idrottsevenemang i Sverige

Varje år deltar svenska idrottsutövare i internationella tävlingar och mästerskap världen runt. Med tanke på Sveriges begränsade folkmängd tar svenska idrottare av båda könen hem ett imponerande antal stora titlar och mästerskap varje år i olika idrotter. Stora idrottsevenemang drar för många idrotter till sig ett stort intresse genom många åskådare på plats, en intensiv mediebevakning som gör att tävlingarna kan ses världen över och att idrotten därmed också kraftfullt bidrar till att sätta en ort eller ett land i fokus. Men stora idrottsevenemang är också ett risktagande, inte minst ekonomiskt. Detta gäller inte minst krävande mästerskap som de olympiska spelen. Ett problem är också hur de ekonomiska riskerna och de eventuella förlusterna/vinsterna fördelas mellan t.ex. en stad, ett nationellt förbund och de olika internationella idrottsförbunden, den internationella olympiska kommittén osv. De råder en ganska stor enighet om det positiva i att få arrangera stora idrottsevenemang i Sverige. Med tanke på sådana evenemangs samhällsbetydelse bör de inte enbart betraktas som en intern fråga för idrotten och idrottspolitiken utan lika mycket som en näringspolitisk fråga. Det innebär att alla berörda parter också tas in i diskussionerna och tar sin del av riskerna, inte minst ekonomiskt. Konkurrensen om de stora idrottsevenemangen hårdnar alltmer och det är lämpligt att berörda parter i samverkan utvecklar en modell för hur Sverige skall kunna ”ta hem” stora internationella idrottsevenemang på ett sätt som gynnar den svenska idrotten och som en viktig faktor för tillväxt och utveckling i landet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 1 oktober 2005

Peter Pedersen (v)

Rossana Dinamarca (v)

Siv Holma (v)

Tasso Stafilidis (v)

Mats Einarsson (v)

Rolf Olsson (v)

Alice Åström (v)